

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

STANOWISKO
Konwentu Powiatów Województwa Podkarpackiego

z dnia 8 lipca 2019 r.

w sprawie sytuacji szpitali powiatowych

Mając na uwadze, że najważniejsze dla każdego jest życie i zdrowie, zwracamy się do najwyższych władz Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie podjęcia działań w kierunku ocalenia jakże istotnych społecznie, zagrożonych w swej bytności szpitali powiatowych. Wiemy, że jest to zadanie trudne i kosztowne, ale naszym zdaniem najważniejsze z punktu widzenia mieszkańców społeczności lokalnych. Dalsze opóźnianie adekwatnej do potrzeb interwencji państwa, może sprawić, że zadanie to stanie się niewykonalne lub spowodować nieodwracalne skutki w poszczególnych konkretnych zakresach - przypadkach.

Należy podkreślić, że w szpitalach powiatowych zabezpiecza się ok. 80% usług medycznych świadczonych dla pacjentów, dlatego sprawa wymaga interwencji najważniejszych osób w państwie, bo stawką jest bezpieczeństwo zdrowotne wielu obywateli. Z badania ankietowego Związku Powiatów Polskich dla 98 szpitali powiatowych wynika, że w 2018 roku ich wyniki pogorszyły się trzykrotnie. Poprawa wyniku finansowego nastąpiła jedynie w 12 podmiotach. Rok 2017 szpitale powiatowe, które wzięły udział w badaniu, zamknęły ze stratą wynoszącą 78 mln zł.

Zważając na powyższe, Konwent Powiatów Województwa Podkarpackiego zwraca się z prośbą o pilną interwencję Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie systemu finansowania szpitali powiatowych, które odnotowują coraz większe straty. Ryczałtowy sposób finansowania Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych wymaga zmian z powodów wielokrotnie już sygnalizowanych Panu Premierowi i Ministrowi Zdrowia. Szczególnie prosimy o zwrócenie uwagi na propozycje działań mogących w sposób istotny, a zarazem korzystny przełożyć się na funkcjonowanie szpitali powiatowych:

- wyrównanie wzrostu kosztów świadczeń szpitalnych,
- zwiększenie wzrostu kwoty ryczałtu na ten rok,
- rekompensata za wzrost kosztów świadczeń medycznych spowodowanych decyzjami płacowymi ministra zdrowia i poziomem inflacji,
- finansowanie świadczeń wykonanych przez szpitale ponad limit określony ryczałtem,
- podniesienie wycen świadczeń medycznych.

Na narosłe problemy finansowe szpitali powiatowych naszym zdaniem, jak również zdaniem organizacji i gremiów związanych z ochroną zdrowia, niezależnych ekspertów, mają wpływ wskazane niżej przyczyny:

1) Zbyt niski ryczałt już na wstępie dla szpitali w sieci

W sieci znalazły się 594 szpitale na 957 istniejących w kraju, w tym wszystkie powiatowe. Ustalenie dla tych szpitali wartości ryczałtów na pierwszy okres finansowania w ramach sieci, tj. IV kwartał 2017 r. w oparciu o wartości wykonane w 2015 r. już na wstępie zakładały sięgnięcie do danych sprzed dwóch lat, które same w sobie nie mogły być korzystne. W przypadkach, gdzie wartości 2015 r. okazywały się korzystne, ich niewykonanie w IV kwartale 2017 r. (najtrudniejszym dla dobrego wykonania kwartale roku) powodowało obniżenie wstępnie przyznanych na ten początkowy okres funkcjonowania ryczałtu kwot i żadne wykazywane przypadki losowe nie pozwalały urealnić niekorzystnie obniżonych wielkości ryczałtów. Szpitale, które wystartowały z nieadekwatnymi kwotami ryczałtu w stosunku do ponoszonych kosztów, nie są w stanie same sobie pomóc, nawet przy opracowaniu najlepszych programów naprawczych. W związku z czym ogromna większość szpitali w Polsce zakończyła ubiegły rok 2018 stratą, ale na o wiele wyższym poziomie niż rok 2017. Straty muszą zostać pokrywane przez organy założycielskie, te jednak nie zawsze mają na to zdolności finansowe, szczególnie te aktywne inwestycyjnie.

2) Konsekwencje finansowe dla szpitali w sieci

Finansowanie szpitali w sieci dyskryminuje zarówno te placówki, które z różnych przyczyn nie zrealizowały ryczałtu w IV kwartale 2017 roku i dalszych okresach rozliczeniowych, jak i te, które przekroczyły określoną umową wartość kontraktu. Niewykonanie 98% ryczałtu skutkuje zmniejszeniem go na kolejny okres rozliczeniowy, a jego przekroczenie powoduje wzrost ryczałtu, pod warunkiem niewykonania go przez innych świadczeniodawców. *„Wykonałeś o 10% za dużo, może dostaniesz kontrakt o 1-2% wyższy, choć nie ma gwarancji, a za „nadwykonania” nie placimy”*. Ważnym problemem jest też sama wycena świadczeń zdrowotnych, która nadal niepokoi. Branie pod uwagę wykonania z IV kwartału jako bazy/współczynnika do ustalenia wysokości kontraktu jest z założenia niekorzystne. Szpitale ze względu na dużą liczbę dni świątecznych w IV kwartale starają się planowane świadczenia zdrowotne zrealizować we wcześniejszych terminach.

3) Ratowanie życia w ramach ryczałtu

Ryczałt traktowany jest jako stała kwota, która nie przewiduje zapłaty za nadwykonania, a pomimo to zostały do niego włączone świadczenia ratujące życie. Są one niezwykle kosztowne, przykładowo: leczenie ostrego zapalenia trzustki może wynieść nawet 200 tys. zł.

4) Ryczałt a wzrost cen i płac

Koszty płacowe w budżetach szpitali powiatowych dochodzą do 70%, a w niektórych osiągają nawet 80-85%. Fala roszczeń ze strony różnych grup rośnie, a w kolejce po podwyżki ustawiają się nie tylko lekarze zatrudnieni w oparciu o umowy o pracę. Sposób wzrostu ryczałtu nie jest w stanie zrekomensować postępującego wzrostu cen i płac pracowników.

5) Brak kadry medycznej, głównie lekarskiej

Z powodu braku lekarzy w małych szpitalach powiatowych stawki za godzinę pracy lekarza zdarza się, że sięgają 130-150 zł.

6) Regulacje prawne wzrostu wynagrodzeń

Od 2017 roku w ochronie zdrowia zaczęto wprowadzać regulacje, które nakładają na szpitale obowiązek wypłacania wyższych pensji różnym grupom pracowników. Problem jednak w tym,